चावापृथिवी चुभूलोकौ व्यैतां विशेषणागङ्तामित्यर्थः विपूर्वादिण् गताविति धातोलिङ प्रथमिदवचनम् वसवोऽष्टौ रुद्रा एकादश म्रादित्या द्वादशानुव्यापन् मन्वगङ्ग मनुगताः तऽएव स्वामिनोऽभूवन् । दश रुस्त्या मङ्गलयो दश पाचाश्रवाद्शानि द्वे प्रतिष्ठेऽम्रात्मा सप्तविष्ठश इति [१६] श्रुतेः ॥३०॥

- a. नर्वविष्णत्यास्तुवत वनस्पत्तयोऽमृज्यत्त सोमोऽधिपतिरासीत्।
- b. र्कत्रिष्णतास्तुवत प्रज्ञा ग्रंसृज्यन यवाश्चायंवाश्चाधिपतय ग्रामन् ।
- c. त्रयंस्त्रिष्शतास्तुवत भूतान्यशाम्यन्प्रज्ञापंतिः पर्मेष्यधिपतिरासीत् ।
- d. लोकं पृंगा॰। e. ता ग्रंस्य॰। d. इन्द्रं विद्यां॰॥३१॥

इति माध्यन्दिनीयायां वाजसनेयसंक्तितायां चतुर्दशोऽध्यायः ॥

नवविंशत्या कर्पादाङ्गलयो नव हिद्रद्वपाः प्राणास्तरस्तुवत (38) ततो वनस्पतयोऽश्वत्यवदाचाः सृष्टाः तेषां स्वामी सोमोऽभूत् । दश कृत्या ग्रङ्गलयो
दश पाचा नव प्राणा इति [६.८.३.१७.] श्रुतेः ॥ हक्षत्रिंशता कर्पादाङ्गलयः
दशिन्द्रियाणि श्रात्मेति तरस्तौत् ततः प्रज्ञाः सृष्टाः यवाः पूर्वपन्ना श्रयवाः श्रयरपन्नास्तासां प्रज्ञानां स्वामिनोऽभूवन् दश कृत्त्या ग्रङ्गलयो दश पाचा दश प्राणा ग्रात्मेकत्रिध्श इति [१६.] श्रुतेः पूर्वपन्नापरपन्ना हवात्राधिपतय ग्रासिन्नति
[१६.] च ॥ त्रयस्त्रिंशता ग्रङ्गलयः इन्द्रियाणि पादौ ग्रात्मेति तरस्तुवत स्तौति
स्म प्रज्ञापतिर्देवैः सक् । ततो भूतानि ग्रशाम्यन् सर्वे प्राणानः शासाः मुखिनो
ऽभूवन् । परमे सत्यलोके तिष्ठतीति परमेष्ठाः प्रज्ञापतिः प्रज्ञापालकः सर्वेषां भूतानामधिपतिः स्वाम्यासीत् दश कृत्त्या श्रङ्गलयो दश पाचा दश प्राणा दे प्रतिष्ठेऽग्रात्मा त्रयस्त्रिध्श इति [१६.] श्रुतेः ॥ ग्रत्र या-येष्टका येन मन्नेणोपधेण
सा-सा तत्तन्मन्नोत्तदेवताद्वेण ध्यातव्येत्यर्थः ॥ का॰ [१७.१०.१६.] उत्तराध्मादधि लोकम्पृणाः पूर्ववत् । उत्तर्शसादारस्य प्रथमचितिवन्नोकम्पृणा उपद्धातीति
सूत्रार्थः ॥ ततः पुरीषनिर्वापः सप्तर्ञ्चीपस्थानं च बोध्यम् । तन्मन्नप्रतीकानि लोकं पृण ता ग्रस्य इन्द्रं विश्वा इति तास्तिस्रोऽपि व्याख्याताः [१६.१८-१६] ॥११॥